

کیفیت و ثواب

فرستادن صلوات از دیدگاه

شیعه و اهل سنت

بسم الله الرحمن الرحیم

کیفیت و ثواب فرستادن صلوات از دیدگاه شیعه و اهل سنت

نویسنده:

جمعی از نویسندگان

ناشر چاپی:

مجله حوزه

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

کیفیت و ثواب فرستادن صلوات از دیدگاه شیعه و اهل سنت

مشخصات کتاب

نویسنده : جمعی از نویسندگان

ناشر : مجله حوزه

کیفیت و ثواب فرستادن صلوات از دیدگاه شیعه و اهل سنت

درود - صلوات - بر پیامبر گرامی اسلام (ص) چقدر ثواب دارد و کیفیت فرستادن صلوات و درود بر پیامبر (ص) از دیدگاه شیعه و اهل سنت چگونه است؟ و چرا پیامبر تنها اهل بیت خودشان را مشمول فرستادن صلوات قرار دادند؟ و آیا غیر از پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت ایشان می توان افراد دیگری نظیر صحابه، ازواج و ذریات آن حضرت را به صلوات اضافه نمود؟ پاسخ: تقدیم درود به پیشگاه مقدس خاتم رسولان، فرمان قرآن کریم است چنان که خطاب به مؤمنین می‌فرماید": إِنَّ اللَّهَ وَ مَلائِکَتَهُ یُصَلّوُنَ عَلَی النَّبِی یا أَیُّهاالَذینَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَیْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلیماً ["۱] . خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می‌فرستند - پس - ای کسانی که ایمان آورده‌اید! بر او درود فرستید و به فرمانش به خوبی گردن نهید. صلوات بر پیامبرصلی الله علیه وآله وسلم موجب مغفرت و بخشش گناهان می‌گردد [۲] و رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم در حالی که مسرور بود فرمود: «جبرییل به نزدم آمد و گفت: ای محمد! هر کس بر تو یک بار درود فرستد خداوند برای او ده حسنه می‌نویسد، و ده گناه او را محو کرده و ده درجه بر درجات او می‌افزاید». [۳] . در صحیح مسلم از رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم روایت شده است که فرمود: «آنکس که بر من یک بار درود فرستد خداوند ده بار بر او درود می‌فرستد». [۴] . و نیز از روایات استفاده می‌شود که هر کس نام رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم را بشنود و بر آن حضرت درود نفرستد گرفتار شقاوت و بخل شده است. [۵] . در منابع حدیثی شیعه نیز روایات فراوانی پیرامون فضیلت و ثواب صلوات بر پیامبر وارد شده است. امام صادق علیه السلام به نقل از رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم می‌فرماید: «هر کس بر من درود فرستد خداوند و فرشتگان بر او درود فرستند». [۶] و نیز پیامبر خدا صلی الله علیه وآله وسلم فرمود: «بر من درود فراوان بفرستید زیرا درود بر من نوری است در قبر و نوری است بر صراط و نوری است در بهشت». [۷] . امیرالمؤمنین‌علیه السلام فرمود: «درود بر پیامبر(ص) نابود کننده‌تر است گناهان را از آب نسبت به آتش». [۸] . و امام صادق علیه السلام فرمود: «در برخی کتب یافتم که هر کس بر محمد و آل او درود فرستد خداوند صد حسنه برای او می‌نویسد». [۹] . و اما در پاسخ به بخش دوم پرسش روایتی نقل شده که توجه به آن مفید خواهد بود. روایت شده است که صحابه از رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم سؤال نمودند: «ای پیامبر خدا! چگونه بر تو درود فرستیم؟ آن حضرت فرمود بگویید": اللَّهمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّدَ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَما صَلَّیْتَ عَلی اِبْراهیمَ وَ آلِ اِبْراهیمَ اِنَّکَ حَمیدٌ مَجیدٌ وَ بارِکْ عَلی مُحَمّدٍ وَ عَلی آلِ مُحَمّدٍ کَما بارکتَ عَلی اِبراهیمَ وَ عَلی آلِ ابراهیم اِنَّکَ حَمیدٌ مَجیدٌ. [" ۱۰] . بخاری از کعب بن عجزة روایت می کند که وی می گوید: در نزد رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم نشسته بودیم که مردی وارد شد و گفت: ای رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم! فرا گرفتیم که چگونه بر تو سلام کنیم، پس چگونه بر تو درود فرستیم؟ پیامبر خدا فرمود بگویید": اللهم صل علی محمد و علی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انک حمید مجید. اللهم و بارک علی محمد و علی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انک حمید مجید. ["۱۱] . و نیز روایت شده: «آنگاه که آیه شریفه" إِنَّ اللَّهَ وَ مَلائِکَتَهُ یُصَلّوُنَ عَلَی النَّبِی یا أَیُّهاالَذینَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَیْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلیماً [" ۱۲] نازل شد، مسلمانان پرسیدند: چگونه درود فرستیم؟ پیامبر فرمودند": لاتُصَلّوُا عَلیَّ الصَّلوةَ البتْراء فَقالُوا وَ مَا الصَّلاةُ البتْراء؟ قالَ تَقُولُونَ: اللَّهُمَّ صَلِ عَلی مُحَمّدٍ؛ " بر من صلوات ناقص نفرستید. گفتند صلوات ناقص چیست؟ فرمود این که بگویید": اللهم صل علی محمد "و

ساکت شوید بلکه باید بگویید": اللهم صل علی محمد و علی آل محمد». ["۱۳"] . مفسران اهل سنت در ذیل آیه «ان اللّه و ملائکته یصلون علی النبی....» دهها روایت نقل کرده‌اند که به هنگام درود بر پیامبر باید بر آل آن حضرت درود فرستاده شود و این روایات در منابع فریقین موجود است؛ چنان که روایت شده است دعا به آسمان بالا نمی‌رود مگر زمانی که بر محمد و آل محمد درود فرستاده شود. [۱۴] . در منابع شیعه، نیز تأکید شده است که به هنگام تقدیم درود به پیامبر الزاماً بر آل او نیز درود فرستاد. امام باقرعلیه السلام از پدرانش روایت می کند که رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم فرمود: «مَنْ صَلیَّ عَلیَّ وَ لَمْ یُصَلِّ عَلی آلی لَمْ یَجِدْ ریحَ الجَنّةِ وَ إنَّ ریحَها لَتُوجَد مِن مَسیرةِ خَمْسِ مَأَةِ عام»؛ [۱۵] . هر کس بر من درود فرستد و بر آل من درود نفرستد بوی بهشت را استشمام نمی کند و همانا بوی بهشت با فاصله پانصد سال قابل استشمام است. بنابر این قدردانی و سپاسگزاری از رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم و تبعیت و پیروی از آن حضرت اقتضا دارد که بر او درود بسیار فرستاده شود و به هنگام درود فرستادن بر آن حضرت باید بر آل و اهل‌بیت ایشان نیز درود فرستاد. و اما پاسخ بخش سوم پرسش. با توجه به روایاتی که در چگونگی صلوات بر پیامبر (ص) نقل شد، نحوه و چگونگی صلوات به خوبی روشن می شود ولی باید یادآور شد که از آن جا که صلوات ذکر و یاد خدا و پیامبرش می باشد، افزودن افراد دیگر به آن نیاز به دلیل دارد ولی آنچه از روایات به دست می آید این است که به دستور آن حضرت تنها می توان اهل بیت ایشان را به آن اضافه کرد اما افزودن سایر صحابه و ذریه ایشان و یا علما جایز نیست. البته سلام و صلوات بر بزرگان و مومنان هیچ گونه اشکالی ندارد چنان که از پاره ای از روایات می توان استحباب آن را دریافت. قرآن کریم می فرماید: «اولئک علیهم صلوات من ربهم و رحمه» [۱۶] . آن گروه اند که از جانب پروردگار رحمت خالص و درود بر آنان است. و یا «صل علیهم ان صلوتک سکن لهم» [۱۷] . آنان را به دعای خیر یاد کن که دعای تو در حق آنان موجب اطمینان می شود. اما باید توجه نمود که صلوات معروف بین مسلمانان یکی از شعایر اسلامی است چنان که باید هنگام شنیدن نام پیامبر و یا در تشهد نماز، صلوات فرستاد، بنابراین در صلوات نمی توان نام شخص و یا اشخاص دیگری را اضافه نمود. اما در این که چرا پیامبر اهل بیت خودشان را که در راس آن ها، علی، فاطمه، حسن و حسین علیهم السلام قرار دارند مشمول صلوات قرار داده؟ باید گفت پیامبر اهل بیت را وجودی جدای از وجود خودشان نمی دانسته اند. در آیه مباهله – آیه ۶۱ سوره آل عمران – که حضرت علی (ع) نفس پیامبر خوانده شده است؛ آن جا که می فرماید: «... فقل تعالوا ندع ابناءنا و ابناءکم و نساءنا و نساءکم و انفسنا و انفسکم ثم نبتهل...». به آن ها بگو بیایید ما فرزندان خود را بخوانیم و شما نیز فرزندانتان را، و ما زنان خویش را و شما زن هایتان را و ما نفس های خود را و شما نفس هایتان را... مقصود از انفسنا که در آیه مباهله بنا بر روایاتی که از طریق شیعه و سنی نقل شده امام علی (ع) می باشد. روایات دیگری نیز از پیامبر نقل شده که در برگیرنده چنین مضمونی است. در روایتی پیامبر می فرماید: «من آذی علیا فقد آذانی»؛ هر که علی را بیازارد مرا آزرده. و یا می فرماید: «من سب علیا فقد سبنی» [۱۸] هر که علی را دشنام دهد مرا دشنام داده است. آن حضرت در جای دیگری می فرماید: «علی منی و انا من علی»؛ علی از من است و من از علی هستم. پیامبر در مورد حضرت فاطمه (س) می فرماید: «فاطمه بضعه منی و هی نور عینی ثمره فؤادی و روحی التی بین جنبین و هو الحوراء الانسیه»؛ [۱۹] فاطمه پاره تن من و نور دو چشم من و میوه دل من است. او روح و جان من است که در میان دو پهلویم قرار گرفته. او حوریه است در سیمای انسان. در مورد امام حسن (ع) و امام حسین (ع) نیز از پیامبر روایت شده است که فرمود: «الحسن و الحسین (ع) سیدا شباب اهل الجنه من احبهما فقد احبنی و من ابغضهما فقد ابغضنی»؛ [۲۰] حسن و حسین جوانان بهشتند و هر کس این دو را دوست بدارد مرا دوست داشته و هر کس اینها را دشمن بدارد مرا دشمن داشته است. از براء بن عازب نقل شده که: «قال رسول الله للحسن: هذا منی و انا منه و هو یحرم علیه ما یحرم علی» [۲۱] ؛ رسول خدا (ص) به حسن فرمود: حسن از من است و من از حسن، هر چه بر من حرام است بر او نیز حرام است. از یعلی بن مره نیز نقل شده است که گفت: «قال رسول الله (ص): حسین منی و انا من حسین» [۲۲] ؛ رسول خدا (ص) فرمود: حسین از من است و من از حسینم. اهل بیت پیامبر افراد خاصی

هستند که قرآن درباره آن ها می فرمایـد: «انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیرا» [۲۳] . خداوند فقط می خواهـد پلیـدی و گناه را از شـما دور کند و کاملا شـما را پاک سازد. با توجه به این که اراده الهی تخلف ناپذیر است و جمله «انما یریـد الله لیـذهب عنکم الرجس...» دلیل بر اراده حتمی او می باشـد. این اراده مستمر اشاره به یک نوع امداد الهی است که پشتوانه عصـمت اهل بیت می باشد. با عنایت به مضـمون آیه، مقصود پیامبر از عبارت بر من صـلوات ناقص نفرستید مشـخص می شود، چرا که اهل بیت (ع) بخشـی از وجود آن حضـرت هسـتند. و نیز در روایت آمـده است که «نحن اهل بیت لایقاس بنا احد»؛ [۲۴] ما اهل بیت هستیم و هیچ کس با ما مقایسه نمی شود. افزودن غیر آل پیامبر در صلوات قیاس کردن دیگران با آنان است و این جایز نیست.

پاورقی

[۱] سوره احزاب، آیه ۵۶.

[۲] عن الحسن عن النبی(ص) انه قال: «اکثروا الصلاهٔ علی فان صلاتکم علی مغفرهٔ لذنوبکم». کنز العمال، ج ۱، ص ۴۳۶.

[۳] عن سـهل بن سـعد قـال: «قـدم رسول اللّه(ص) فـاذا بابی طلحـهٔ فقام الیه فتلقاه فقال: بابی انت و امی یا رسول اللّه(ص) انی لاری السـرور فی وجهک قال: اتانی جبرئیل آنفاً فقال: یامحمد، من صـلی علیک مرهٔ کتب اللّه له بها عشر حسنات و محی عنه عشر سیئات و رفع له بها عشر درجات». کنز العمال، ج ۱، ص ۴۳۶.

[۴] عن ابی هریرهٔ ان رسول اللّه (ص) قال: «من صـلی علی واحدهٔ صلی اللّه علیه عشراً». صحیح مسلم، ج ۱، ص ۳۰۶، کتاب الصلوهٔ، باب الصلاهٔ علی النبی.

[۵] عن جابر عن النبی(ص) انه قال: «من ذکرت عنـده فلم یصل علی فقـد شـقی». کنز العمال، ج ۱، ص ۴۳۸. و عن الحسین بن علی عن النبی(ص) انه قال: «البخیل من ذکرت عنده فلم یصل علی». مسـند احمد، ج ۱، ص ۲۰۱ و سنن ترمذی، کتاب الدعاء، باب قول رسول اللّه(ص) رغم انف رجل.

[۶] عن ابی عبـداللّه(ع) قـال: «قـال رسول اللّه(ص): من صـلی علی صـلی اللّه علیه و ملائکته». اصول کافی، ج ۲، ص ۴۹۲ و وسایل الشیعه، ج ۴، ص ۱۲۱۲.

[۷] قال النبی(ص): «اکثروا الصـلاهٔ علی، فان الصـلاهٔ علی نور و فی القبر و نور علی الصـراط و نور فی‌الجنهٔ». بحارالانوار، ج ۹۴، ص ۷۰.

[۸] عن امیرالمؤمنین(ع) قـال: «الصـلاهٔ علی‌النبی(ص) امحق للخطایـا من الماء للنار». ثواب الاعمال، صـدوق، ثواب الصـلاه و السـلام علی النبی.

[۹] عن ابی عبداللّه(ع) قال: «وجدت فی بعض الکتب من صلی علی محمد و آل محمد کتب اللّه له مائهٔ حسنهٔ». همان. [

[۱۰] تفسیر الدر المنشور، ج ۵، ص ۲۱۷ و کنز العمال، ج ۲، ص ۱۷۶.

[۱۱] صحیح بخاری، کج ۲، ص ۱۵۹، کتاب بدء الخلق، باب یزفون النسـلان فی‌المش، صحیح مسلم، ج ۱، ص ۳۰۵، کتاب الصلاهٔ، باب الصـلاهٔ علی النبی(ص) بعد التشـهد، ح ۶۶؛ سـنن ابی داود، کتاب الصـلاهٔ، باب الصـلاهٔ علی النبی بعد التشهد، ح ۲۵۷۱ و سنن نسایی، ج ۳، ص ۴۷-۴۸، کتاب السهو باب کیف الصلاهٔ علی النبی.

[۱۲] سوره احزاب، آیه ۵۶.

[۱۳] الصواعق المحرقهٔ، ص ۸۷ و ۱۴۶، باب ۱۱، فصل اول.

[۱۴] همان.

[۱۵] بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۵۶.

[۱۶] سوره بقره، آیه ۱۵۷.

[۱۷] سوره توبه، آیه ۱۰۳.

[۱۸] مستدرک علی الصحیحین، حاکم نیشابوری، ج ۳، ص ۱۲۱ – ۱۲۲.

[۱۹] بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۱۷۳.

[۲۰] تاریخ بغداد، ج ۱۰، ص ۲۳۱ و کنز العمال، ج ۶، ص ۲۲۱.

[۲۱] کنز العمال، ج ۱۳، ص ۶۶۲، ش ۳۷۶۸۳.

[۲۲] صحیح ترمذی، ج ۲، ص ۳۰۷.

[۲۳] سوره احزاب، آیه ۳۳.

[۲۴] کنز العمال، ج ۱۲، ح ۳۴۲۰۱.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم

جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :

الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه

ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و...

د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و...

ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شماره حساب شبا : -۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۱۸۰-IR۹۰ ۵۳-۶۰۹به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی

همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».